

LIIKLUSNÄDAL „MINA JA TÄNAV”

Koostajad: Eve Reinsalu (õpetaja) ja **Kai Sade** (liikumisõpetaja)
Tallinna Jaan Poska Lasteaed

Taustinformatsioon

Tallinna Jaan Poska Lasteaed asub kesklinnas J. Pärna tänaval.

Õppekäikudele, Kadrioru parki, ühistranspordi peale minnes tuleb alati ületada Gonsiori tänav, mis on väga tiheda liiklusega. Tänaval on olemas valgusfoorid, märgistatud ülekäigurajad ja liiklusmärgid.

Lasteaia õppekavasse sai sellel aastal lisatud eraldi liikluskasvatuse osa. Aasta jooksul on toimunud eraldi liiklusnädalad ning igapäevaste õppekäikude kaudu tutvustatakse ka lastele liiklusreegleid ja tänaval liiklemist, eriti kui minna grupiga.

Aastate jooksul oleme märganud, et väga paljud lapsed tuuakse lasteaeda autodega. Väga vähe käiakse jala ja see on tinginud selle, et lapsevanemad ei pööra liiklusele erilist tähelepanu.

Igapäevaste õppekäikude kaudu on lastele selgeks saanud kõige lihtsamad põhitõed, kuidas tänaval käituda, kuidas ületada sõiduteed, millised on lihtsamad liiklusmärgid. Keerulisemaks on osutunud ühistranspordis sõitmine, konkreetsemate liiklusmärkide jälgimine, tee ületamine ilma valgusfoorita, turvavahendite kasutamine autos ja jalgratastel.

Kõigist nendest loetelust lähtuvatest punktidest on meil saanud traditsiooniks korraldada kevadel liiklusnädal, kuhu on kutsutud ka Maanteeameti esindaja liiklusest ja turvavahenditest rääkima. Kevade oleme valinud selleks, et siis liigutakse rohkem jala ja läbi laste saavad ka vanemad korrata liikluses kehtivaid reegleid.

Liiklusõpetuse üldeesmärgid

Laps:

- omandab üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks;
- kirjeldab võimalikke ohte liikluses;
- teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga sõita.

Eeldatavad tulemused (rühma nimi ja laste vanus)

Tibud (2–3a)

Laps:

- teab erinevaid sõidukeid – tramm, buss, auto;
- nimetab valgusfoori värve õiges järjekorras;
- oskab liigelda tänaval koos rühmaga lasteaia välisterritooriumil.

Mesimummid (3–4a)

Laps:

- oskab tänaval ohutult liigelda;
- teab mõisteid kõnnitee ja sõidutee;
- teab jalgrattaga sõitmise nõudeid (kiiver);
- teab helkuri vajalikkusest.

Marakratid (4–5a)

Laps:

- teab valgusfoori tulede süttimise järjekorda ja nende tähendust;
- teab liiklusmärkide tähendust, liiklusmärgid jalakäijale;
- teab mõisteid sõidutee, kõnnitee;
- oskab ületada sõiduteed;
- teab helkuri vajalikkusest.

Pokud (5–6a)

Laps:

- oskab kirjeldada liikluses tekkivaid ohtusid;
- oskab kirjeldada oma koduteed lasteaeda;
- oskab märgata ohtlikku situatsiooni tänaval ja sellest hoiduda;
- teab parem, vasak pool;
- oskab kinnitada autos turvavööd, teab selle vajalikkust;
- teab liiklusmärke jalakäijale, sõidukijuhile ja jalgratturile;
- teab helkuri vajalikkusest.

Muumid (6–7a)

Laps:

- teab, mis on inimesele ohtlik ja kuidas kutsuda abi;
- teab hädaabi numbrit, helistades väljendab end arusaadavalt ja selgelt;
- oskab käituda ühissõidukis, sisenedes ja väljudes;
- teab, kuidas kinnitada autos istudes turvavööd;
- teab rattaga sõitmise nõudeid (kiiver, helkurvest või helkurribad);
- oskab kaardistada lasteaia ümbruse liikluskeskkonda;
- teab helkuri vajalikkusest.

Osalejate arv : Nädala jooksul võttis üritustest osa kogu lasteaed (80–85) last.

Liiklusnädala kirjeldus

Kõigist tegevusest võttis osa terve lasteaed. Lisaks liiklusnädala muudele üritustele toimus eraldi jalgrattapäeval 4–7aastastele lastele. Lasteaia hoov ei võimalda jalgratastega hoovis sõita ja seepärast sõideti lasteaeda ümbritsevatel väikestel tänavatel. Nädala raames toimus turvavarustuse kontroll ja teiseks õppisid lapsed sõitma nii, et arvestavad kaaskodanikega.

Nädala jooksul selgitasime:

- milline peab olema õige rattakiiver – ette kummardamisel ei kuku peast ära, rihmad peavad olema parajad ja käivad korralikult kinni;
- milline on muu turvavarustus – helkurvest või ribad, küünarnuki- ja põlvekaitsmed;
- milline on laste jalgrattasõidu oskus ja kuidas nad oskavad tänaval jalgrattaga liigelda.

Kokkuvõtte tegime koos lastevanematega. Selgitasime neile kiivri ja helkurvesti vajalikkust. Näitasime praktiliselt ette, kuidas peab kiiver peas olema. Vaatluse käigus selgus, et terve lasteaia peale oli ainult 10 last, kellel oli nõuetekohane kiiver olemas.

Esmaspäev

- Lasteaeda külastab liikluspolitsei. Kõik rühmad kogunevad kl 10 saali.
- Politsei näitab lastele filmi liiklusest. Kõik lõigud räägitakse lahti. Lapsed saavad jagada oma kogemusi liiklusest.
- Mängitakse läbi turvavöö kinnitamine autos, ülekäiguraja ületamine. Lõvi Leo küsib lastelt küsimusi ja kontrollib, kas kõik õpitu jäi meelde.
- Õues ootab lapsi politseiauto. Politseinik räägib lastele, millistel juhtudel kasutatakse sireeni. Vaadatakse üle turvavöö kinnitamine.
- Vanemate rühmade lapsed (Pokud ja Muumid) lähevad Gonsiori tänava äärde liiklust jälgima. Jälgitakse, kas kõik jalakäijad ja sõidukid peavad liiklusreeglitest kinni. Tähelepanekud märgitakse üles ja analüüsitakse.
- Nooremate rühmade lapsed sõidavad õues tõukeratastega. Neile selgitatakse, miks peab kandma kiivrit ja kuidas sõita ohutult. Reeglite rikkumine toob kaasa sõidukeelu.

Teisipäev

Jalgrattapäev Muumide rühmas (6–7a).

- Jalgrattakiivri kontroll – ettekallutamisel ei kuku maha, rihmad on õige pikkusega. Kõikidel lastel on helkurvestid. Osadel laste ratastel on ohutuslipuke.

Tegevuse käik: õpetaja on eelnevalt kontrollinud lasteaeda ümbritsevate väikeste tänavate olukorda. Lastele tutvustatakse reeglit – kõik sõidavad üksteise järel, kiirustamata ja teisest jalgratturist ei tohi mööda sõita. Üks õpetaja läheb ees ja juhendab, kuhu lapsed võivad sõita. Õpetaja abi seisab järgmise tänava nurgal ja näitab suunda järgmise õpetajani. Esimene õpetaja läheb lasteaia värava juurde tagasi ja ootab ringilt tulevaid lapsi.

Nooremate rühmade lapsed sõidavad tõukeratastega hoovis, korratakse üle kõik õpitud reeglid ja jälgitakse nendest kinni pidamist. Õue on pandud liiklusmärgid, mis tähistavad jalakäijate ülekäigu kohta, keelumärki, valgusfoori.

Kolmapäev

Vanemad rühmad (Pokud ja Muumid) on saanud nädala alguses koduse ülesande kaardistada oma kodutee lasteaeda.

- Koos uuritakse laste poolt koostatud kaarte.
- Selgitatakse välja, kes elavad lasteaia lähiümbruses ja millised ohud võivad olla nende koduteel.
- Selleks, et seda vaadata ja analüüsida, minnakse õppekäigule ja selle käigus vaadatakse ohtlikud kohad üle, räägitakse nendest.
- Lisaks sellele korratakse üle liiklusmärgid ja vajadusel selgitatakse nende tähendust. Lapsed õpivad ka kaardi järgi orienteerumist, tänavasiltide lugemist.
- Räägitakse läbi ka olukord, kui laps eksib ja kuidas siis käituda.

Nooremad rühmad joonistavad või meisterdavad liiklusteema järgi. Pärast on lasteaia fuajees näitus.

Neljapäev

Jalgrattapäev Pokude rühmas (5–6a). Tegevuse käik ja reeglid on samad, mis olid Muumide rühma lastel.

Reede

Esmaabipäev.

Osa võtavad ainult Pokude ja Muumide rühma lapsed.

- Lastele tutvustatakse esmaseid abivahendeid – plaaster, side, puhastusvedelik.
- Räägitakse hädaabinumbrit. Eelnevalt oleme osalenud kampaanias „112” ja lapsed teavad ning oskavad kasutada seda numbrit. Põhiline, mis lapsed õpivad, on see, kuidas küsida abi ja kuidas helistada. Mõlemad situatsioonid mängitakse läbi.
- Reede õhtul toimub vanematele rühmadele viktoriin. Küsimused on liiklusest ja esmaabi andmisest. Võitjatele on väikesed kingitused (kõikidele lastele).

Kõik lasteaia lapsed saavad Maanteeameti poolt tänukirja „Tublile liiklejale”, mis antakse saalis pidulikult üle.

Tegevuse hindamine ja tulemused

- Tegevust hinnati läbi viktoriini (vanemad rühmad).
- Nooremate rühmadega mängiti situatsioonid läbi nii, et õpetaja mängis last, kes ei tea, kuidas liikluses käituda.
- Ka hinnatakse tegevust läbi igapäevaste tegevuste, eriti siis, kui lapsed lähevad õppekäikudele väljapoole lasteaeda. Lasteaiast väljudes kontrollivad lapsed turvanõudeid – vestide olemasolu. Tänaval kõndides jälgitakse liiklusmärke, sõiduteed ületades jälgitakse, et minnakse õigest kohast ja õige tule ajal.
- Koos lapsevanemaga jalgrattaga koju minnes ei võeta enam värava taga kiivrit ära.
- Suuremate lastega ühistranspordi peale minnes oskavad lapsed vaadata peatuse nime ja bussi numbrit.
- Ühissõidukis olles otsivad kohta, kus seista, et ei segaks teisi sõitjaid või istuvad.
- Ka oskavad lapsed tähele panna peatuste nimesid ja õiges peatuses maha minna.
- Helkurid on tekkinud ka nendele lastele, kellel enne ei olnud.

Kasutatud materjalid ja vahendid

1. Liiklusmärkide komplekt (Maanteeameti poolt)
2. Tõukerattad, rattakiivrid
3. Värvilised pallid (punased, kollased, rohelised)
4. Munakiiver
5. „Laste liiklusaabits”
6. „Turvaliselt tänaval”

7. „Kolme silmaga”, E. Tee, R: „Taadu, palun loe mulle” lk 237
8. „Liikluskorraldaja”, R: „Isa, palun loe mulle” lk 168
9. „Sõidame jalutama”, R: „Ema, palun loe mulle” lk 63
10. „Tipp, Täpp ja kolm jänkupoissi”, R: „Ema, palun loe mulle”
11. „Mina ja tänav”, H. Taidre, 1985
12. Liiklusõpetus enne kooli. Metoodiline abimaterjal õpetajatele ja lastevanematele, 1997
13. Ohutu jalgrattasõit, Kirjastus Egmont
14. Alustame turvalist kooliteed, Kirjastus Egmont
15. Õppevahend „Näe ja ole nähtav”.

NB! Kõikide läbiviidud tegevustega oli hõivatud terve lasteaia personal koos lastevanematega.

Pilt nr 1. Sõiduks valmistumine.

Pilt nr 2. Kellel ei olnud jalgratast, on tõukeratas ☺.

Pilt nr 3. Kiivri turvalisuse kontroll.